

# Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra 3:40 P, negyedévre 9:80 Pengő. Csekk: 50,046

## Semmi áldozatot nem kimél Sztalin keleten

Telnek a napok, lassan a hetek, de a keleti front harcai nem szűnő hevességgel folynak. Kiev térsége továbbra is a leghevesebb tüzfészek. Noha a nehéz őszi időjárás nagymértékben akadályozza a hadműveleteket, a támadások nagymérvűségét az áldozatok nagysága kellően sejteti. A vörös haderő csak a legutóbbi napon 71, az utóbbi napokon pedig 481 harcokot vesztett. Ennek zöme természetesen a kievi frontszakaszon pusztult el. A többi pedig Gomel, Szmolenszk, Nevel, Dnyepetrovorszki arcvonal szakaszán. E helyeken most is nagy erővel kísérletezik minduntalan a szovjet. A támadások, amelyeket legtöbb esetben tüzéségi tűz vagy páncélos kíséret támogatásával hajtanak végre,

szinte kivétel nélkül omlanak össze a német fegyverek összpontosított fegyvernemeinek tüzeiben.

Német illetékes helyről megjegyzik, hogy az ez évi kiméletlen szovjet támadások távolról sem érték el a remélt célt. A Szovjet ugyanis első sorban nem területi nyereségre törekedett, hanem a német katonai erők megsemmisítését tervezte. A hatalmas bekerítő mozdulatok azonban egyetlen egy esetben sem sikerültek. Mindezt a német hadvezetőség tulajdonképpen tartalékainak bevetése nélkül érte el. Inkább nagy területeket feladott, hogy katonai erejének ütőképességét ne csak 1944-re, de az esetlegesen későbbre kitolódó végküzdelmekre is teljes mértékben megőrizze.

## Változatlan az olasz front

Hirtelen rossz időjárás köszöntött Olaszországra is. Ennek következtében szinte az összes ellenségeskedés járőr-

tevékenységre és szórványos tüzéségi párbajra zsugorodott.

## Még folynak a harcok Leros szigetén

A görög szigetszoportok egyik tagja még Radoglio érdekkörébe tartozott. Néhány nappal ezelőtt a szigeten német tengeri és légierők támogatásával ejtőernyősök szállottak le.

A földet ért katonai erők angol és ellenséges olasz védelemmel kerültek harcba azonnal. A németek folyton tért nyernek, de a harcok még a mai napon is tartanak.

## Umanszky északamerikai szovjet követ nyilatkozata nem várt visszhangot szült

Umanszky szovjet követ, valószínűleg a Kreml sugalmazására egyik legutóbbi beszédében arról nyilatkozott, hogy Oroszország minden körülmények között ragaszkodik lengyelországi területi igényeihez. Az Egyesült Államokban nem fogadták túl kedvezően

a szovjetnek egyre zavartkeltő igényeit. Állítólag erről a moszkvai értekezleten nem volt szó. De Sztalin — úgy látszik — éppen e körülményt használja ki újból megtoldott igényeinek bejelentésére.

## A megyei kisgyűlésen dr Cziffra Kálmán főispánt ünnepelték

### Nagyszalonta ingatlant vásárol

Biharvármegye törvényhatósági kisgyűlése tegnap délelőtt tartotta rendes havi ülését dr Cziffra Kálmán főispán elnöklésével. Napirend előtt a törvényhatósági kisgyűlés nevében Fekete Ferenc bizottsági tag üdvözölte dr Cziffra Kálmán főispánt abból az alkalomból, hogy három évvel ezelőtt foglalta el a vármegye főispáni székét. »Három évvel ezelőtt — mondotta Fekete Ferenc bizottsági tag — az étterem keresztül milliók halgatták a felszabadulás örömhírét. Nekünk külön

öröm volt, — hogy a felszabadulás után Bihar szülőtte, dr Cziffra Kálmán került a főispáni székbe.

Ezután költői szavakkal vázolta Biharvármegye főispánjának lankadatlan munkásságát, amelyet a magszálás alatt, mint a magyarság őrtálla végzett, amikor magára vállalt minden szenvedést és a nehéz küzdelmek sorozatát. Emeli a mai örömet az a tény is, hogy a mai napon kerül nyilvánosságra a legfelsőbb helyről érkezett elismerés is — Biharvármegye szere-

tett főispánja részére.

A meleg üdvözlésre dr Cziffra Kálmán pár meghatott mondatban válaszolt, köszönetet mondott a kisgyűlés bizalmáért és támogatásáért s az egész vármegye népére Isten áldását kérte.

Ezután került sor a 288 pontból álló tárgysorozat letárgyalására, melynek magyrésze községi fizetési és fizetési határozatokból állott.

A tárgysorozat egyik pontja volt, hogy Nagyszalonta megyei város a mezőgazdasági népiskola felszerelésére 5 ezer pengőt irányzott elő, ugyanakkor azt is elhatározta Nagyszalonta, hogy 2500 pengőért ingatlant vásárol.

## Finn- és Svédországot támadja a szovjet sajtó

Berlin. Azzal az éles támadással kapcsolatban, amelyet a leningrádi rádió intézett Finnország és Svédország ellen, a Wilhelmstrassen utának a Vörös Csillag című újság egyik cikkére, amely ugyanilyen élesen támadja a finn kormányt. A cikk a »finn hitleristák» teljes kiirtását követeli s Finnország számára ugyanazt a sorsot helyezi kilátásba, mint a tengelyhatalmak részére. Ez a cikk egyébként Svédországot is kiméletlenül támadja, mert ez a finn imperialistákat segítette abba, hogy a német banditákkal együtt harcoljon Oroszország ellen.

## Hírek a képviselőházból

A képviselőház tegnapi ülését Tasnádi Nagy András elnök nyitotta meg. A költségvetési viták folyásánál részt vett Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter is. A Ház a tárgyalások előtt szerencsekívánatait tolmácsolta az 50 éves házassági évfordulóját ünneplő József királyi hercegnek. A belügyi tárca költségvetésének tárgyalása során meghallgatták az egyes pártok vezérszónokait. A viták lezárása megnyugtatóan mutatta, hogy a költségvetési keretből Magyarország szociális útja olvasható ki.

## A japán külügyminiszter győzelemben bizik

Tokió. Sigemiku japán külügyminiszter hétfőn Osakában tartott beszédében kifejtette, hogy Japán szilárdan hisz a győzelemben. A tokiói nagykelet-ázsiai értekezlet keletázsia minden nemzetét szétszakíthatatlan egységbe kövacsolta — mondotta a többi között.



# Fürdés rendje:

Hétfőn csak kád fürdő  
Kedden egész nap nők  
Szerdán " férfiak  
Csüt. " nők  
Pénteken csak kád fürdő  
Szombaton délig férfiak  
" déltől nők  
Vasárnap 1-ig férfiak fürödnek

## A „portyázó vonat” közbelép

(M. kir. 2. honv. hadtudósító szd. Szabó Sándor zászlós.)

### FEHÉR OROSZORSZAG

Itt, a fásasztélan lapos és széttérpeszkedett fehér-orosz pusztákon még a szem is kimerül a nézésben: ameddig elláttunk a szürke és unalmas felhőtlen ég alatt, csak sárgaporos földek, meg szétszórta erdőrengőtegek. Faluk csak itt ott vannak, félszázkilométerekre egymástól, odaragasztva toprongyos házaikkal a pusztaság kellős közepébe.

A sztalinköves panyefogatos utakat mályen kikezdlék az évek, a közlekedés istenkisértés rajtuk.

Az orosz nép életének vérkerin gése a vasutakon a fényesrevert, vas-tag sínárokon lüktet.

Ez a magyarázata annak, hogy a moszkvai orvlövész központ olyan különös „előszeretettel” utasítja a fehér-orosz orvlövész bandákat a vasutvonalak robbantására, a közlekedés és pótlás mindennapos zavarására. Itt nem csak a megszálló magyar erők és a német csapatok ellátásának elvágása és megnehezítése a bandák célja, hanem a kolhosz uralom alól felszabadult és új életviszonyaiba berendezkedő orosz nép nyomorítása és visszavetése a régi nyomor és igénytelenség rend szerébe.

A magyar csapatok, amelyek száz meg száz kiserődben sorakoznak fel végig a fő vasutvonalakon, pótlás biztosítása mellett a bolsevizmus alól fel szabadult nép ujjászületését is védik.

### A „FLACKZUG” ÉS A PESTI TÜZÉREK.

Ez a vasutbiztosító szolgálat: az idegek harca. Heteken és hónapokon élni egy szűk erődben, drótkerítés mögött, szemben az orvlövész-rejtegető erdőkkel és megvívni ugyszólván minden éjjel a vasutrobbantó bandákkal. De derekasan állják meg helyüket az alföldi meg a dunántúli fiúk, a vasutrobbantások erősen lecsökkentek, amióta magyar csapatok vették át itt a biztosítást.

Persze így is történnek rombolások: az orvlövész csoportok az éjszaka leple alatt egyszerre sok különböző helyen közelítik meg a közeli erdőkből a vonalakat és aknázzák a sínpart. A fekete orosz éjszakában a nesztelenül dolgozó orvlövészek felfedezése nagyon nehéz, mert a legkülönbözőbb félrevezetésekkel dolgoznak. Erős egységekkel támadják a támpontokat és amíg az

őrség figyelme és ereje is a támadás visszaverésére irányul, aknarakó csoportjaik már el is végezték munkájukat.

És ilyenkor lép közbe a „portyázó vonat” rajta gépágyu, géppuska és gyalogsági tüzfegyverek. Páncélmozdonya előtt aknakereső kocsik futnak.

A „portyázó vonat” szakadatlanul járja a vonalakat, különösen éjszaka. Emberei aknákat szednek fel, felrobantott részek javítását biztosítják. Budapesti tüzérek ülnek a gépágyu mögött és alföldi fiúk a gyalogsági tüzgépeknel. Keménykötésű legények, sok véres és vakmerő orvlövésztámadás hősei.

### REPÜLŐBOMBÁK

#### A SINEK ALATT

Az orvlövészek igen „respektálják” a „portyázó vonatot”. A gépágyu pusztam megjelenésére visszahúzódnak. De azért akad eset, amikor megpróbálták

„kisiklatni” a halálvonatot, ahogy viszont az orvlövészek nevezik a portyázó vonatot.

Valamelyik sűrű és fekete éjszaka történt a Dnyeper és Dnyeszna között, az orvlövész tanyák központjában. Portyázó utján futott a szerelvény, amikor az egyik kanyarodónál iszonyatos tűz fogadta. Hozzászórtak ehhez már ezek a fiúk, pillanatok alatt szórta a gépágyu a tüzet, a géppuskák is ropogtak.

Az orvlövészek páncéliörő ágyuval lötték a vonatot.

De a magyar gépágyu pompás telitalálata végleg elhallgattatta az orvlövészek páncéltörőjét. A bolsevisták erre hanyat homlok visszahúzódtak.

Számtalan orvlövész halott feküdt a vonalat szegélyező erdőszélen, szétlőtt páncéltörőjük is ottmaradt: és azonkívül négy drb. 50 kilós repülő bombát is zsákmányoltak. Ugyanis a sín már alá volt aknáva repülőbombákkal. A páncélvonatnak szánták ezeket.

Csak egy kicsit elszámították magukat az orvlövészek: a portyázó vonattal közbelépett...

## Szalontaiak kitüntelése a Nemzetvédelmi Kereszttel

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma újabb nemzetvédelmi keresztkitüntetéseket közöl. Ezek között 8 újabb szalontai is van és pedig: Arany János községi jegyző, Boros Gyula körjegyző, Bödi Imre szabó, Diószeghy Bajó Erzsébet gazdálkodó, Fazekas István pénzügyőrfőbiztos, Fábián Gábor

szállásmester, Hidy Imre nyomdász, Katona József nyug. postaaltiszt, Kertész Imre kereskedő, Bálint Lajos kocsmáros, Bonczos Mihály mészáros, Borbély István gazdálkodó és Jeney-Nagy Dezső földműves.

A kitüntetettek nagyrésze időközben elköltözött városunkból.

## Anyakönyvi-hírek

Eljegyzések: Barna Kálmán üzletvezető Madarász és Fedorka Erzsébet Irányi-tér 9. Karancsi Ferenc szobafestőmester Honvéd-utca 74 és Bagi Juliánna, IV., Kisfaludy-u. 26. Ökrös Lajos lovász II. Gömbös Gyula u. 39 és Kertmegi Juliánna, IV., Bem-utca 8. Kolompár Károly ló-alkusz Kigyósrét és Farkas Erzsébet, Kigyósrét. Nagy Lajos kisbirtokos, Vimeri-dűlő 47., és Kovács Ilona V., Vásártér 14. Szöllőssy Sándor asztalosmester, II., Batthyány-u. 59 és Kiss Juliánna tisztviselő, Batthyány-utca 17. Szabó Mihály ácssegéd, I., Hétvezér-u. 46 és Szabó Juliánna, VI., gr., Andrássy Gy. 10.

Házasságok: Czégé Sándor gazdasági cseléd, III., Mussolini-ut 3 és Gyulai Erzsébet, II., Csokonai-u. 18. Berek Sándor fm. npsz, I., Kölcsey-u. 4. és Mikló Juliánna V., Jókai-u. 57.

Születések: Fábián Gergely kisbirtokos II., Szondy-u. 8., fia: Imre, Fábián Gergely kisbirtokos II., Szondy-u. 8. fia: Ferenc ref. ikerszületés. Kajtor Lajos közraktári munkás, IV., Bem-utca 11., fia: Imre, ref.

Halottak: Balogh Lajos fm. npsz. ref. 78 éves, V., Mikszáth Kálmán-u. 29. Sándor Zoltán, r.kath. 8 hónapos, IV., Töldi-tér 12. Pandur Mihályné, szül: Rácz Zsófia ref. 54 éves IV., Rákóczi-ut 24.

## MEGHIVÓ

A rom. kath. Leányegylet f. hó 21-én délután pontosan fél öt órai kezdettel, a Kaszinó nagytermében szórakoztató kulturdélutánt rendez, melyre minden érdeklődőt szeretettel hív és vár a Rendezőség.

### MŰSOR:

1. Előadás: Ami a családot építi. Előadó Lamping Erzsébet tanárnő.
  2. Erzsébet. Blaskó Mária verse. Szavalja: Gera Mária.
  3. Erzsébet magyar királyné kedvenc dalait játsza ifj. Horváth József rajkó primás.
  4. Boldogasszony. Liszt Nándor verse szavalja Papp Piroška.
  5. Katona dalokat énekel: Fénke Ida.
  6. Magyar szóló táncolja: Kovács Erzsike.
  7. Huszka dalokat énekel: Türkössy Mária.
  8. Hazugság. Bónyi Adorján verse. Szavalja: Mayer Ica.
  9. Részletek a Fekete Péter és Álomkeringő operettből. Kettős. Énekli: Major Jolán és Kiss Ernő.
  10. Forog vagy nem forog? Vidám jelenet. Előadják: Náday Manci, Veres Rózsi, ifj. Kondor János és Orsós Gyula.
- A tánc és énekszámokat kíséri Horváth József (Kóka) és zenekara.

**FERENCJÓZSEF**  
KESERŰVIZ

60 a „Nagyszalontai Az Ujság” telefonszáma.



**A nagyszalontai Levente Egyesület zenekara az 1943. évi október 3-án megtartott előadását közkívánatra folyó hó 21-én délután fél 6 órai kezdettel a Vigadó nagytermében újból megismétli, melyre Nagyszalonta m. város vezetőségét és közönségét tisztelettel meghívja a**

**A LEVENTE EGYESÜLET**

## A MAI NAP

A HÖMERSEKLET

reggel 7 órakor + 12 délelőtt + 9 fok volt

Holnap: Csütörtök

November

18

Kat. Péter-Pál baz.  
Prot. Ödön

— **Baross hírek.** Felkérjük a Baross Női Tábor tagjait, hogy szerdán délután 5 órakor a Baross székházban megjelenni szíveskedjenek. **Vezetőség.**

— **Egy nagy amerikai ágy-gyár új szerű matracokat hozott forgalomba, a téli fűtési gondok enyhítésére.** A csodamatracok az egész éven át egyforma meleg ágyat biztosítanak. Egy beépített szerkezet a kívánt hőfokot szabályozza oly módon, hogy hideg esetében villamos fűtőkészüléket, tulságos meleg esetében pedig ventilátort kapcsol be. Ha a skálán előre beállított hőfokot elérték, mind a két készülék önműködően kikapcsolódik.

— **Sopronban egy razzia során 2000 olyan sertést találtak, amit nem jelentettek be.**

— **Kairóban lesz a hármas találkozó?** Stockholm: A Tidningen tudósítója úgy értesült, hogy Kairóban kerül sor a Roosevelt, Churchill és Sztalin találkozására Kairóban szabaddá tették és tataroznak egy előkelő szállodát.

— **Apa és fia halála a vonat kezei alatt.** Mitye és Nemenye között tragikus szerencsétlenség áldozata lett Kádár Gergely makfalvai székely fazekas és 16 éves fia. A naszodi vásárra igyekeztek egy szekéredék fazékkal és más cserépedényekkel, amikor az egyik vasúti átjárónál vonat elé kerültek. A mozdony elkapta a kocsit és darabokra tépte a fazekast a fiával együtt, agyongázolta a lovakat és pozdorjává törte a szekeret. A borzalmas szerencsétlenség ügyében nyomozás indult a felelősség megállapítására.

— **Kivégzések Zimonyban.** Hivatalosan jelentik, hogy Zimonyban november 6-án este fél 10 órakor három ismeretlen egyén az utcán öt revolverlövessel megölte Wolff Márton usztasa főhadnagyot, aki a helyszínen meghalt. A tettesek elmenekültek. A vizsgálat nem tudta a tetteseket feltalálni és ezért a törvény értelmében tegnap este 10 órakor a tett színhelyén a rendőrség által kijelölt tíz kommunistát kivégeztek.

**Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik drága halottunk Pandur Mihályné, Rácz Zsófia temetésén oly nagy számban megjelentek, virágot, koszorút küldtek és részvételükkel nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. **A gyászoló család.**

— **Tűzharcos Szövetség** nagyszalontai főszoportjának elnöksége tisztelettel meghívja tisztikarának minden egyes tagját vezetőségi értekezletre f. hó 18-án, csütörtök este 7 órára. **Vezetőség.**

## „Ahogy lehet“

### Dr Pauliny Vilmos főjegyző a közellátási hivatal vezetőjének nyilatkozata

Sok idő telt el sok kombinációval, míg eldőlt, kivel is fogják betölteni a főjegyzői széket. Végre valahára pár héttel ezelőtt leérkezett a belügyminiszteri döntés, mely Dr Pauliny Vilmos vármegyei aljegyzőt emelte városunk főjegyzői székébe.

Dr Pauliny Vilmos ügykörébe került a helybeli közellátás irányítása is. Dr Pauliny-nak e téren nagy tapasztalatai vannak, mert irányította a vármegye közellátásának elég bonyolult gépezetét.

Dr Pauliny Vilmoshoz munkatársunk utján kérdést intéztünk a közellátási ügykörrel kapcsolatos programja tekintetében. Dr Pauliny hosszabb gondolkodás és minden kiterelés nélkül ezzel felelt: „Ahogy lehet.“ Tévedés volna azt hinni, hogy e pár

odavetett szóban a közellátás kérdésének egyszerű és könnyű volta nyert volna kifejezést. Éppen ellenkezőleg a közellátás kérdésének nehéz és sokszor bonyolult voltának akart annak vezetője kifejezést adni. Annak, hogy hiába állítana föl programot, ha azt nem tudná megvalósítani. A közellátás irányítása ugyanis igen sok leleményességet kíván, helyzetek pillanatnyi kihasználását. Mert nem úgy állnak a dolgok, ahogy igen sokan elképzelik: hogy van bőven minden, csak osztani kell.

Szűkös van minden, ez a valóság és aki a közellátás ügyeit vezeti, éppen legfőbb feladata az, hogy a szűkös készletekből is juttatnia kell tudni mindenkinek.

## A MEMS propagandaelőadásai az egyházmegyei lelkészegyesület gyűléseivel kapcsolatban

A csonka-nagyszalontai egyházmegyei református lelkészegyesület a tegnapi napon tartotta szokásos évi közgyűlését. A programon közérdeket érintő ügyek szerepeltek. A közgyűlés központjában azonban a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség egyházmegyei tagozatának megszervezése állott. A szervezet célkitűzéseit és jelentőségét Gáspár Béla országos ügyvezető elnök és a kíséretében levő lelkésztitkár ismertette. A megrázó erejű előadások hatásaképpen a lelkészegyesület jelenlevő tagjai egyöntetűen elhatározták nem csupán az egyházmegyei tagozat megalakítását, hanem külön kérték az országos kiküldötteket, hogy a tél folyamán adjanak módot és lehetőséget arra, hogy a MEMS munkáját az egyházmegye minden egyes gyülekezetében is egy előadó körut keretében ismertessék. Az előadók erre ígéretet

tettek. A déleltti közgyűlésnek mintegy folytatása volt az a felemelő kis ünnepség, ami d. u. 4 órakor a városháza dísztermében kezdődött. Az ünnepség tulajdonképpen célja az volt, hogy a nagyobb nyilvánosság számára is lehetővé tegyék a MEMS közlebbi megismertetését. A műsor keretét bevezető biblíamagyarázat után Pécsi Ferencné és László János élvezetes énekszáma, valamint Szöllősi Ióna szavalata és Kovács Imre író, sarkadi lelkész felolvasása adta. A műsor középpontjában Gáspár Béla előadása állott. Előadásában éles szemmel állította szembe önmagával a mai beteg társadalmat. Minden-napi életünk olyan beteges tünete sorozatára mutatott rá, hogy a hallgatóság előtt megrázó erővel bontakozott ki még a mai időknek is egyetlen kiegyensúlyozó és gyógyító ereje: Krisztus és az Evangélium.

## Takarmánytököket és takarmányrépát

**minden mennyiségben átvesz**

„Hangya“ Szövetkezeti Értékesítő Telepe és Hűtőháza, Nagyszalonta

## Lőgyakorlatok a barmódi országot mellett

Egy ma kiadott polgármesteri rendelet úgy intézkedik, hogy a mai naptól kezdődően újabb intézkedésig, minden kedden és pénteken a barmód pusztai lövőterem éles lőgyakorlatok lesznek és ezeken a napokon a Nagyszalonta-sarkadi országotról Barmód felé vezető út le lesz zárva. A gyakorlatotér

közelében a jelzett napokon a közlekedés szigorúan tilos.

**Az összes iskolai füzetek, rajz- és írószerek, tankönyvek, legolcsóbb árban a T. BALOGH könyvesboltban kaphatók**

— Több mint 8000 külföldi egyetemi hallgató van Berlinben.



Ma este 7:15-kor  
Tisztviselő és mun-  
kás kedvencmennyel

H U N G A R I A - M O Z G O  
**Pofon az éjszakában**  
változata. — Muráti Lili, K. L. Diehl, Theó Lingen stb.

Vaszary János: „Igen vagy  
nem” című filmjének német  
— Uj hradó!

Jön:  
Tábori színház  
Hetemintagonszok

## Őszi apaállat vizsgálat megtartása

Polgármesteri rendelet értelmében Bi-  
harvármegye alispánja 26 219/1943. sz. ren-  
delete alapján tudomására hozza azon állat-  
tartó gazdáknak, kiknek köztenyésztés céljára  
használandó tenyész-bikájuk és tenyész-kan-  
juk van, hogy azokat 1943 november hó  
23-án 9 órakor az állatvásártéren tartandó  
őszi apaállat vizsgálatra — büntetés terhe  
alatt — állítsák elő.

Nagyvárad Takarékpénztár R. T.

### Felhívás

Értesítjük a t. részvényeseinket, hogy a  
korona és lei című Nagyvárad Agrár  
Takarékpénztár részvények becserélését meg-  
kezdjük. — Ez alkalommal ugyancsak becse-  
rélésre kerülnek jogelődünknek: a Nagysza-  
lontai Takarékpénztárnak, valamint az ezen  
intézetbe beolvadt Gazdasági Takarékpénz-  
tárnak korona és lei értékekre szóló rész-  
vényei is.

Felkérjük a t. részvényeseinket, hogy a  
fentebb megjelölt részvényeiket becserélés  
végett a kibocsátásra került új részvények  
ellenében akár központunknál Nagyváradon  
(Rákóczi-ut 6. sz.) akár nagyszalonta fiókunk-  
nál beszoigáltatni sziveskedjenek.

Nagyvárad  
Takarékpénztár R. T.

## Déldobrudzsa nem román terület mondják a románok

Petrovics Jon román közoktatásügyi  
miniszter egyik beszédében, melyet a bolgár  
intellektuális csoport fogadása alkalmával  
mondott, beismerte, hogy »Déldobrudzsa nem  
román terület, ezen a területen nem élnek  
románok, Déldobrudzsának visszaadása a ro-  
mánok számára egyenesen megkönyebbülés  
volt.«

Régebben a románok ezzel szemben  
egészen sajátos statisztikai adatokat közöltek,  
hogy Déldobrudzsára vonatkozó igényüket  
nemiképp igazolják. Ismeretes a dr. M. Popp-  
féle nemzetiségi román térkép, amelyen Dél-  
dobrudzsában alig szerepel bolgár. Rónai  
András erre vonatkozó román nyelvű mun-  
kájában rámutatott erre a szándékos ferdi-  
tésre, amely végighúzódik a többi nemzeti-  
ségi terület román térképén is.

Emlékeztet egy hasonló román beis-  
merés, mely 1935-ben hangzott el a román  
parlamentben. Egy államtitkár ugyanis akkor  
kijelentette, hogy az erdélyi városok soha-  
sem voltak románok. A tárgyilagos igazság-  
nak ez a nyílt elismerése a leghivatalosabb  
román helyen akkor nagy port vert fel s az  
államtitkárnak lemondással kellett fizetnie me-  
részségéért.

— Gyomorbélhurutok és az ezek-  
kel kapcsolatos erős bomlási és erje-  
dési folyamatok a gyomorbélhuzamban,  
a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc  
József” keserűvíz használata által — reg-  
gelenként felkeléskor egy pohárral véve —  
sok esetben rövid időn belül megszűnnek.  
Kérdezze meg orvosát!

## Egy szalontai malomtulajdonost 1000 pengő pénzbüntetésre ítélték

A nagyszalontai rendőrkapitányság  
rendőri büntetőbírája a nagyszalontai  
„István” műmalom tulajdonosát és an-  
nak kérelmére a malom bérlőit légo-  
talmi kihágásért vonta felelősségre és  
a tárgyalás során felhozott bizonyítékok

alapján Dancea Jakab malomtulajdo-  
nost 1000 pengő pénzbüntetésre ítélte,  
mely behajthatatlanság esetén 25 napi-  
elzárásra változtatandó át.  
Az ítélet nem jogerős.

## Már nem a rossz tanulókat adják inasnak

Régebben a szülők azzal fenyeget-  
ték rosszul tanuló gyermekeiket, hogy  
ha megbuknak, inasnak adják őket. Az  
előtt az ipari és kereskedelmi tanoncok  
valóban a fiatalság ama részéből ke-  
rültek ki, amely nem tanusított meg-  
felelő tanulmányi előmenetelt az isko-  
lában. Ma már az iparosok és keres-  
kedők elsősorban azt vizsgálják, hogy a  
tanoncul jelentkező ifjú jó tanuló volt-e.  
Ma már az inaskodást is csak akkor  
lehet megkezdeni, ha jó iskolai bizo-  
nyítványt tud felmutatni a jelölt.

A fővárosi statisztikai hivatal adat  
felvételeket között Budapest tanonclár-  
sadalmáról. A fővárosban mintegy 16  
ezer fiú és leány iparos- és kereskedő  
tanonc él. Az adatok szerint a tanon-  
cok 25 százaléka kitűnő és jeles ta-  
nulmányi eredményt mutatott fel az  
iskolában. — 32 százaléka pedig jó  
eredményt ért el. A bukott tanulók  
száma mindössze 1.3 százalék és csak  
1/2 része elégséges eredménnyel. A  
leánytanoncok közül 70 százalék mutat  
fel jeles és jó tanulmányi eredményt.  
A 16.000 tanonc közül 6500

végzett polgári iskolát, 1200 pedig  
középiskolát. Több mint 600 an éretti-  
ségi is tettek. A fiútanoncok 10 szá-  
zaléka, a leánytanoncok pedig 16.4  
százaléka zsidó vallású. A legtöbb  
zsidó tanonc a szűcsszakmában 35.9,  
a bőröndösöknél 1.33, az aranyműve-  
seknél 34.1, a fogtechnikusoknál 30.9  
százalék a zsidó tanonc. Legkevesebb  
közöttük a kovács és a lakatos.

A tanoncok egynegyedrésze követi  
atyja foglalkozását. Legnagyobb mérték-  
ben a cipészszakmában öröklődik a  
foglalkozás. Azután következik az esz-  
talos, az üveges, a borbély és a szá-  
bóipar. A budapesti tanoncoknak pon-  
tosan a fele, 7800 budapesti, 3100  
pedig környékbéli. A többi távolabbi  
vidékről származik.

ARANYPÁRMEN, BATUL,  
JONATHÁN és PONYIK  
**A L M A**  
K A P H A T Ó  
PELOKNÁL

## Naponta 2700 méteres csucst mászott meg a postás kutya

A francia Alpeselek volt 92. vadászrezde-  
gyászbán van. »Flambeau« a »postás-kutya«  
kimult. Ez a csodálatos állat naponta meg-  
mászott egy 2.700 méteres csucst. Az Al-  
peselek csucsán, Saulièresben a vadászok  
bástyája.

A legközelebbi falu lenn van a völgy-  
ben, Leneslebourban. Télen a bástya ör-  
sége teljesen el van zárva a külvilágtól. A  
postáskutya a hátára kötött táskában minden  
egy nap — 10 éven át — felvitte a pos-  
tát a bástyába, néha olyan óriási viharban,  
hogy az ember nem merészkedett ki a szá-  
badba. »Flambeau« járhatatlan utakon szik-  
láról-sziklára szökve ment feljebb.

Tíz évi szolgálat után végét érezte kö-  
zeledni. Utolsó erejével, felvonszolta magát  
a Sanlières-i bástyához, amely előtt össze-  
esett. Az előrohánzó alpesi vadászok már  
csak a kihűlt tetemre akadtak rá. Mellette  
hevert a táskában az utolsó posta.

### Apróhirdetések

Eladó harminc darab tartani való anya-  
birka Horgaséri-dűlő 9. 10—0  
Iskolai tanszerek legolcsóbb be-  
szerzési forrása a Székely papírüzlet.  
Eladó prima akác kútágas, Honvéd-  
utca 78. 2—2  
Kifutó fiút vagy lányt jó fizetéssel  
felveszek. Toldi-utca 7. Cipőüzem. 2—2

## Rádió-műsor

ALLANDÓ KÖZVETÍTÉSEK.

5.40 Üzen az otthon. 6.40 Ébresztő torna.  
7. Hírek, éterend, hanglemezek. 10. Hírek.  
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12. Fo-  
hász. 12.40 Hírek. 1.20 időjelzés, vízjárásje-  
lentés. 1.30 Honvédeink üzennek. 2.30 Hírek.  
2.45 A rádióműsor ismertetése. 3. Arfolyam-  
hírek. 4.20 Idegen nyelvű hírek. 4.45 Idő-  
jelzés hírek. 6.50 Hírek. 9.40 Hírek.  
11.45 Hírek.

SZERDA november 17.

2. Légierők fuvószeneke. 3. Művészlemez.  
4.20 Perényi Gabrielle filmdalokat énekel.  
5. Gáspár Lajos cigányzeneke muzsikál.  
5.30 Nagy kortársaink. 5.50 Vonósnegyes.  
6. Honvédek műsora. 6.40 Világpolitikai kér-  
dések — Vélemények. 8. Elbeszélés. 8.20  
A Gutenberg szalonzeneke. 9.10 Cigányzene.  
10.40 Rosita Serano műsorából.

Kirakathoz dekoráló papírok nagy  
választékban Székely papírüzletben.

Két munkáslányt azonnal alkalmazok.  
Virág János, Rákóczi-ut 7.

Bejárónőt vagy mindenest azonnal fel-  
veszek. Bercsényi-utca 3. 1—3

Eladó 9 vékás szántóföld a Körtvélyesi  
dűlőben. Ért. Keszikör utca 19. 1—2

Kiadó butorozott szoba, Batthyány-u. 50.  
Tanulót felvesz Bagi hegyesztő. Bat-  
thyány-utca 50.

Nyomatott a Kiadótulajdonos  
Gáspár Sándor könyvnyomdájában  
Harghazentán, Toldi-utca 22. sz. alatti.  
Telefon 61